

**Zapis wyników prac z I warsztatu strategicznego
w ramach prac nad
„Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Czeladź
na lata 2015-2020”**

Materiał powarsztatowy roboczy

Kraków, listopad 2015 r.

Wstęp

Niniejszy materiał jest roboczym zapisem wyników prac uczestników pierwszego spotkania warsztatowego w ramach prac nad „Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Czeladź lata 2015-2020”.

Spotkanie to miało miejsce 21 października w siedzibie Galerii Sztuki Współczesnej „Elektrownia” i zgromadziło przedstawicieli szeregu instytucji i podmiotów działających na terenie Miasta. Łącznie w spotkaniu udział wzięły 34 osoby zainteresowane debatą na temat rewitalizacji miasta.

Proces prac nad GPR będzie obejmował szereg działań, w ramach których przeprowadzonych zostanie m.in. seria warsztatów strategicznych i spotkań konsultacyjnych.

Należy pamiętać, iż niniejszy materiał ma charakter roboczy, a ujęte w nim zapisy i propozycje stanowią jedynie wstępny zarys i mogą (a nawet powinny) podlegać modyfikacjom w oparciu o refleksje i sugestie członków zespołu uczestniczącego w warsztatach strategicznych.

1. Po co rewitalizacja w Czeladzi – czyli wskazanie celu głównego dla działań rewitalizacyjnych

Główne aspiracje rozwoju, główny cel dla miasta w zakresie rewitalizacji. Po co to robimy?¹

W mieście Czeladź zauważalny jest zrównoważony rozwój prowadzony przy udziale lokalnej społeczności, która chętnie angażuje się w projekty służące poprawie jakości życia w miejscach najbardziej zdegradowanych.

Stare Miasto jest miejscem najbardziej reprezentacyjnym w całej Czeladzi. Mieszkańcy mogą wypocząć w odnowionych przestrzeniach miejskich. Istotnym dla każdego mieszkańca Czeladzi miejscem jest tętniący życiem Rynek. Jest to nie tylko miejsce piękne pod względem architektury, ale także funkcjonalne, służące integracji mieszkańców, czemu sprzyjają organizowane nań

¹ Zapis celu uogólniony, z indywidualnych propozycji uczestników warsztatów

imprezy lokalne.

Miejscem, które buduje markę miasta Czeladź w całym województwie śląskim są tereny byłej kopalni Saturn. Swoją specyfiką przyciągają one turystów z całego regionu zainteresowanych historią oraz techniką. Odnowione i uporządkowane tereny przemysłowe przyczyniają się także do podniesienia atrakcyjności gospodarczej miasta, przyciągając swoją ofertą nowych inwestorów.

Odnowione przestrzenie publiczne służą mieszkańcom dzielnic, powstają tereny rekreacyjne wraz małą architekturą, poprawiające jakość życia. Mieszkańcy Starych Piasków oraz Nowego Miasta chętnie angażują się w programy społeczne oraz stają się świadomymi aktorami życia społecznego biorąc czynny udział w kształtowaniu swojego miasta.

Cele rewitalizacji – indywidualne propozycje uczestników warsztatów²:

- ✓ *Określenie głównych problemów rozwojowych miasta, określenie kierunków rozwoju i sposobów rozwiązywania tych problemów.*
- ✓ *Poprawa bezpieczeństwa, poprawa komfortu życia mieszkańców, a w konsekwencji rozwój miasta.*
- ✓ *Polepszenie miasta, lepszego komfortu życia.*
- ✓ *Unowocześnienie miasta, poprawa jakości życia mieszkańców.*
- ✓ *By miasto stało się bardziej atrakcyjne wizerunkowo.*
- ✓ *Otwarcie miejsc niedostępnych, niesprzyjających dla inwestorów i mieszkańców, przywrócenie do życia.*
- ✓ *Uporządkowanie terenu, remont chodników, parków itp., aby poprawić wizerunek miasta Czeladź.*
- ✓ *Rewitalizacja w Czeladzi konieczna jest z uwagi na potrzebę ożywienia miasta i jego mieszkańców (społecznie i infrastrukturalnie).*
- ✓ *Przywrócenie życia.*
- ✓ *Aby miasto było piękniejsze, przez to młodzi nie będą uciekać do innych miast.*

2 Kursywą – autorskie, indywidualne wskazania uczestników warsztatów zapisane na karteczkach w trakcie trwania warsztatów. Możliwe występowanie powtórzeń, całość została uogólniona w zapisie Celu Głównego.

- ✓ Ożywienie miasta, zatrzymanie młodych osób w mieście poprzez stworzenie godnych warunków mieszkaniowych i pracy nie tylko dla młodych.
- ✓ Ożywienie obiektów i terenów zdegradowanych, przywrócenie ich szczególnych funkcji dla korzyści społeczeństwa lokalnego.
- ✓ Przywrócenie obszarów zdegradowanych do „życia”; wyrównanie szans ludzi żyjących na obszarach zdegradowanych.
- ✓ Czeladź – miasto ładniejsze, przyjazne mieszkańcom.
- ✓ Żeby nam się przyjemniej żyło i mieszkało; żebyśmy byli dumni z naszego miasta.
- ✓ Zachowanie dziedzictwa kulturowego miasta; ożywienie ruchu turystycznego (jednodniowa turystyka).
- ✓ Powstanie nowych miejsc pracy.
- ✓ Miasto istnieje dla jego mieszkańców. Ważne, aby czuli się w nim dobrze i będąc częścią wielkiej aglomeracji nie uciekali z miasta lecz w nim znajdowali spełnienie swoich potrzeb oraz radość i dumę z bycia częścią jego historii. Myślę tu o różnych grupach społecznych, od małych dzieci po seniorów. Współczesność winna zostać zakorzeniona w przeszłości.
- ✓ Aby ożywić społecznie pewne części miasta; aby pewne miejsca były bardziej użyteczne; aby odbudować pewną infrastrukturę.
- ✓ Żeby ułatwić życie mieszkańcom i uczynić je trochę lepszym.
- ✓ Ożywić miasto, żeby ludzie chcieli tu mieszkać.
- ✓ Zwiększenie atrakcyjności dla inwestorów zewnętrznych; poprawa jakości życia mieszkańców.
- ✓ Zmiana wizerunku miasta, podniesienie poziomu życia mieszkańców.
- ✓ Żeby miasto było piękniejsze, bardziej funkcjonalne, żeby mieszkańcom żyło się w nim lepiej, wygodniej, żeby mogli być z niego dumni – w końcu najstarsze miasto Zagłębia.
- ✓ Żeby mieszkańcom żyło się dobrze, podniesienie jakości życia.
- ✓ By umożliwić zrównoważony rozwój miasta poprzez identyfikowanie słabości i umiejętne podejmowanie działań na rzecz wzmocnienia tego, co jest słabością.
- ✓ Podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa warunków życia w dzielnicach zagrożonych wykluczeniem.
- ✓ Czeladź jest miastem z potencjałem, konieczna jest tylko zmiana w pewnych zakresach i przywrócenie do lepszej funkcjonalności.

- ✓ Rewitalizacja jest procesem, więc przez kolejne lata będą rewitalizowane (a w zasadzie powinny być rewitalizowane) te części miasta, które są niedostosowane, które wymagają usprawnienia dla mieszkańców i które po rewitalizacji będą lepiej funkcjonować.
- ✓ By żyło się lepiej, by poprawić stan przestrzenny, by zaangażować ludzi, by włączyć ludzi w zarządzanie miasta, by uaktywnić sektor przedsiębiorców, by uratować to, co najcenniejsze w zakresie dziedzictwa kulturowego, by ludzie znów zaczęli bywać razem.
- ✓ Rewitalizacja jest po to, aby tereny, które są najbardziej zdegradowane doprowadzić do lepszego wyglądu i lepszego życia mieszkańców.
- ✓ Podniesienie poziomu bytowego i społecznego mieszkańców.
- ✓ Polepszenie warunków życia społeczeństwa Czeladzi, stworzenie podstaw do rozwoju gminy.

2. Wstępnie wyznaczone obszary do rewitalizacji:

Poniżej znajdują się 4 obszary wskazane jako obszary zdegradowane w Mieście:

- Stare Miasto
- Nowe Miasto
- Kolonia Saturn
- Stare Piaski

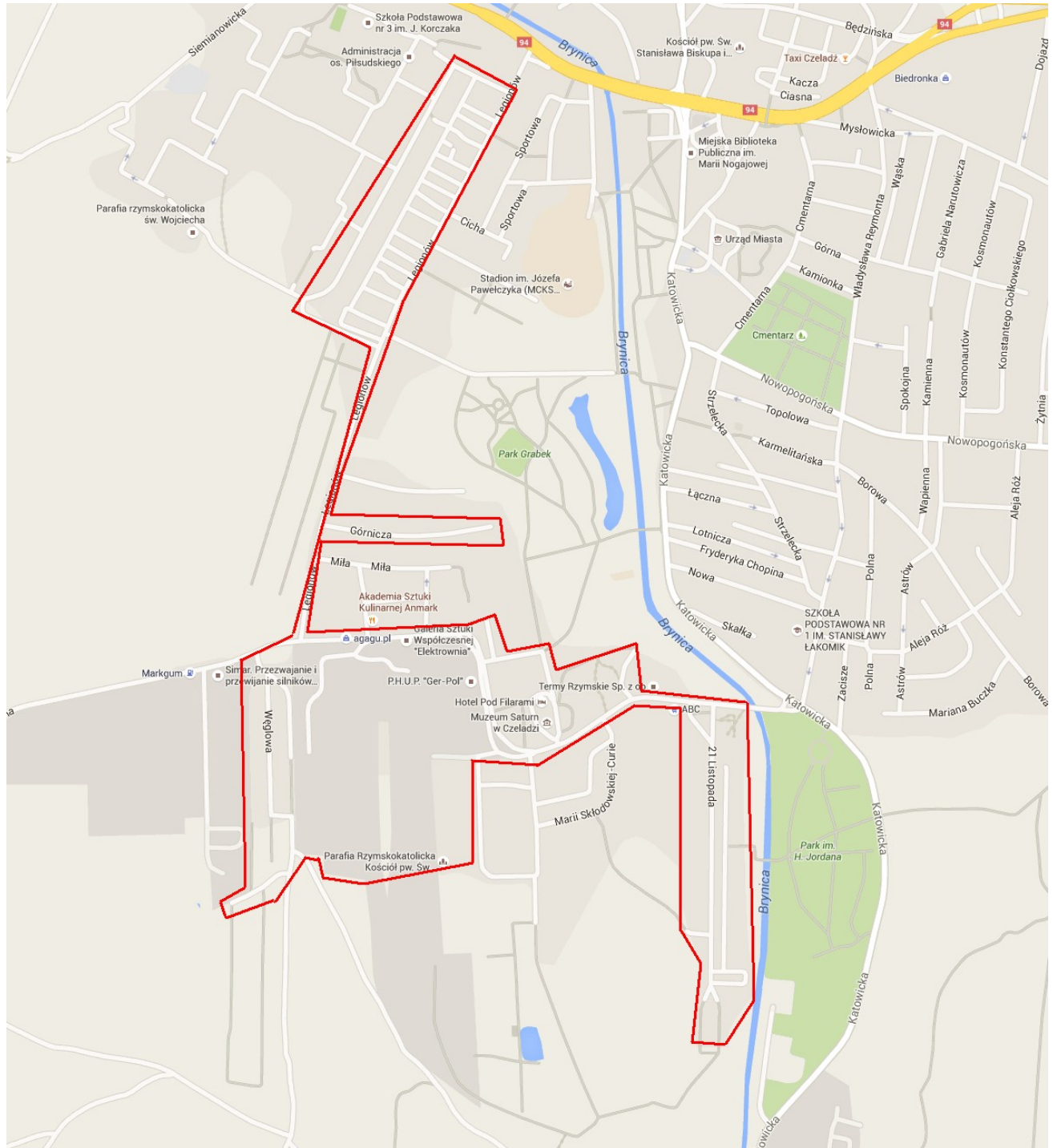
Obszar
Stare Miasto

Obszar
Nowe Miasto

Obszar Kolonia Saturn

Obszar Stare Piaski

3. Analiza SWOT

STARE MIASTO

Mocne i słabe strony obszaru Stare Miasto – indywidualne propozycje uczestników warsztatów³:

3 Kursywą – indywidualne wskazania uczestników warsztatów zapisane na karteczkach w trakcie trwania warsztatów, w nawiasach liczba wystąpień takich samych zapisów.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Rynek (23 powtórzeń) – architektura, zrewitalizowana przestrzeń - Układ urbanistyczny, wpisany do rejestru zabytków (3) - Czynne życie społeczne, rynek o dużym potencjale - Kultura (organizacja imprez masowych) - Miejsce imprez kulturalnych - Możliwość organizacji imprez masowych - Zabytkowy Kościół św. Stanisława (10 powtórzeń) - Odnowiona ul. Bytomska, Aleja Rodów z fontanną - pozytywny wizerunek miasta - Fontanna z aniołami (4) - Aleja Rodów Czeladzkich (2) - Urząd Miasta (2) - Biblioteka - Zabytki - Dobra architektura - Rozpoznawalność miejsca – dobry czynnik budowy wizerunku - Dobre miejsce o wysokim potencjale turystycznym i gospodarczym (jeszcze niewykorzystanym) - Klimatyczna przestrzeń miejska - Handel (lokale handlowe, targowisko) - Placówki handlowo- usługowe - Banki - Duża przestrzeń - Aktywnie działający proboszcz - Dobra sieć autobusowa i tramwajowa - Lokalizacja – droga krajowa 94 - Dobry dojazd przecięcie dróg - Ciągi komunikacyjne - Ciągi komunikacyjne, deptaki - Nowa nawierzchnia dróg - Nowe sieci techniczne - Dobre oświetlenie głównych ulic - Zmodernizowana infrastruktura - Targowisko - Rzeka – dolina Brynicy - Zielona architektura – kamienice - Ul. kościelna 3 i Rynkowa 2 - Budynek Rynek22 - Podwalna 	<ul style="list-style-type: none"> - Słabo zagospodarowany rynek (3) - Rynek bez ludzi (3) - Ożywienie przestrzeni rynku (2) - „martwy” rynek (2) - Brak funkcji centrotwórczych rynku - Puste, niewykorzystany potencjał rynku - Targowisko przy ul. Głowackiego(4) - Stare targowisko (ul. Grodziecka) (stan sanitarny – fatalny, przed decyzją sanepidu o zamknięciu - Zaniedbane kamienice (do remontu, zły stan techniczny, zniszczone elewacje) (10) - Zaniedbana ul. Bytomska i jej okolice (6) - Budynki wokół rynku wymagają remontu (3) - Zły stan techniczny budynków - Tereny niezagospodarowane - Kilka obiektów budowlanych w stanie katastrofalnym - Rynek 22 i inne zaniedbane budynki - Zaniedbany budynek dawnego kina Uciecha (rejestr zabytków) - Źle rozwiązane kwestie ruchu na Starym Mieście – powinna to być strefa uspokojona - Zły wyjazd z rynku na główne ulice - Komunikacja – słabe rozwiązania - Mało punktów postojowych na rynku - Brak przyjaznego miejsca dla matki z dziećmi – to co jest niezadaszone, brak drzew - Reklamy - Bariery architektoniczne - Słabe oświetlenie - Brak monitoringu - Zły stan dróg (3) - Zła komunikacja (2) - Zły stan i częściowy brak kanalizacji deszczowej - Kostka uniemożliwiająca spacerowanie - Nawierzchnia chodników - kanalizacja - Aleja Rodów Czeladzkich - Brak usług i ich różnorodności - Brak/niedostateczna ilość osób korzystających z organizacji imprez - Brak oferty rekreacyjno-kulturalnej oraz

<ul style="list-style-type: none"> - Budynek kina wpisany do rejestru - Spokojne miejsce - Zapłocie 	<ul style="list-style-type: none"> placówki ogniskującej ludzi na rynku - Brak zróżnicowania oferty kulturalnej - Niedostateczna oferta kulturalna - Małą ilość atrakcji powodujących, że mieszkańcy chcą tam spędzać wolny czas (nuda) - Niewiele się dzieje - Mała ilość zieleni - Brak stymulowania biznesu lokalnego – od lat tylko się o tym mówi, niewiele robi - Pauperyzacja społeczeństwa - Duża bieda wśród mieszkańców - Uzależnienia - Skupisko problemów społecznych - Ul. Bytomska – skupisko problemów społecznych - Środowisko społeczne - Spożywanie alkoholu (2) - Agresywne grupy młodzieży - Hałaśliwe grupy młodzieży - Wandalizm, niszczenie elewacji urządzeń użyteczności publicznej i prywatnej
--	---

Podsumowanie mocnych i słabych stron Starego Miasta:

(Wskazane jako najważniejsze wyróżnione są pogrubioną czcionką)

STARE MIASTO	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Zrewitalizowany rynek – również jako przestrzeń do imprez masowych - Kościół (jako budynek, ale też aktywna działalność proboszcza) - Fontanna - Dobry ciąg komunikacyjny, dobry dojazd do rynku - Ciekawa architektura – kamienice w rynku i wokół rynku - Aleja Rodów Czeladzkich - Inne: targowisko, dolina Brynicy, biblioteka, budynek kina 	<ul style="list-style-type: none"> - Zły stan techniczny kamienic - Brak centrotwórczych rynku funkcji - Targowisko - Uzależnienia, patologia, wandalizm - Brak zieleni - Aleja Rodów Czeladzkich - Zły stan dróg i traktów komunikacyjnych - Bieda - Kanalizacja - Brak przyjaznego miejsca dla matki z dzieckiem - Mało punktów gastronomicznych

Uwagi, które pojawiły się w trakcie dyskusji:

- **Rynek to specyficzny obszar.** Powinien by **wizytówką miasta** dla mieszkańców i odwiedzających, przestrzenią imprez i wydarzeń. A zdaniem większości osób jest **martwy**, zwłaszcza w okresie jesienno – zimowym. **Rynek zamiera o godz. 22**, bowiem część mieszkańców rynku skarży się na hałas, uniemożliwiając przedsiębiorcom działania po godzinie 22.00. Rynek może być **traktowany też jako centrum turystyki jednodniowej**. Należy zatem skupić się na wspieraniu punktów gastronomicznych. Do tej pory obiekty gastronomiczne pojawiały się, ale często po jakimś czasie zostają zamykane, ze względu na zbyt wysokie czynsze lokalowe. **Przykład Sosnowca:** aby zatrzymać ludzi w centrum stworzono ogródki przy lokalach gastronomicznych. Dzięki temu ludzie chętniej zatrzymują się z tym miejscem. W Starym Mieście brakuje miejsca, usług, instytucji zatrzymujących ludzi na dłuższą chwilę. Potrzeba czegoś, co przyciągnie ruch, zainteresowanie. Elementy centrotwórcze.
- **Rynek, kościół i fontanna** to miejsca w Czeladzi, znajdujące się w obrębie Starego Miasta, które w pierwszej kolejności można pokazać turystom odwiedzającym miasto.
- **Aleja Rodów Czeladzkich** jest miejscem kontrowersyjnym. Zmieniło się na lepiej, ale wciąż czegoś brakuje, nie ma życia. Jest ładnie architektonicznie, choć mogłoby być więcej zieleni i ławeczek.
- Miejscami na które należy zwrócić szczególną uwagę podczas programu rewitalizacji są **ul. Bytomska oraz ul. Katowicka**. Mieszkańcy tych ulic często korzystają z opieki społecznej, kamienice są zaniedbane, wynajmowane przez osoby biedne, pojawiają się patologie społeczne.
- **Park Kościuszki** – nowo remontowany park.
- Wiele kamienic na Starym Mieście ma niski standard. Są wynajmowane przez osoby o niższym statusie społecznym.
- **Targowisko** spełnia swoją funkcję (jest to znaczny plus), ale nie współgra z otoczeniem.

Na czym się skupić w gminnym programie rewitalizacji?

Projekty budujące rynek jako centrum Czeladzi, w tym:

- Projekty rekompensacyjne dla mieszkańców mieszkających w okolicach rynku.
- Pozwolenie na handel po 22.
- Przyciąganie małej gastronomii w okolice rynku – otwieranie ogródków przy lokalach gastronomicznych – rynek jako miejsce „modne”, mieszkańcy wybierają je zamiast wyjeżdżać poza miasto.
- Projekty społeczne dla ulic Bytomskiej oraz Katowickiej.

NOWE MIASTO

Mocne i słabe strony obszaru Nowe Miasto – indywidualne propozycje uczestników warsztatów⁴:

<i>Mocne strony</i>	<i>Słabe strony</i>
---------------------	---------------------

⁴ Kursywą –indywidualne wskazania uczestników warsztatów zapisane na karteczkach w trakcie trwania warsztatów, w nawiasach liczba wystąpień takich samych zapisów.

<ul style="list-style-type: none"> - Urbanistyczny układ socrealistyczny - Układ urbanistyczny – oś. 17-go Lipca i zabudowa socrealistyczna osiedla Nowotki - Układ ulic - Doskonały układ komunikacyjny - Dobra komunikacja (9) - Łatwy dojazd KZKGOP autobus 1 i tramwaj - Dobry transport publiczny - - Dobra infrastruktura - Nowa dzielnica – infrastruktura - Oświetlenie ul. Szpitalnej - Poddane termomodernizacji bloki - Niska zabudowa mieszkaniowa - Nasączenie terenu budownictwem mieszkaniowym - Liczne osiedla mieszkaniowe - Zwarta zabudowa - „Nowe” bloki - Mieszkaniowy zasób gminy – potencjał do rozwoju - Dwa duże osiedla – zwarta społeczność spółdzielców, zasób mieszkaniowy Gminy i ZBK, CTBI - Duża liczba mieszkańców - Baza społeczna - Duży potencjał ludzi, zwłaszcza seniorów - Dobra lokalizacja (3) - Większe więzi międzyludzkie dzięki działaniu klubu „Odeon” - Spółdzielczy Dom Kultury „Odeon” - Szpital (8) - Dobra infrastruktura medyczna - Dostęp do przychodni lekarskiej, szpitala - Dobrze działające placówki oświatowe (szkoła, przedszkole) - Szkoły, przedszkola - Szkoła - Zespół szkół - Usytuowanie szkół: SP, gimnazjum, Kolegium Pracowników Służb Społecznych - Dobre placówki oświatowe - Liceum - Baza edukacyjna (szkoły, przedszkola) - Dostęp do szkół (podstawowych, średnich) - Budynek szkoły + siłownia „pod chmurką” oraz boisko - Siłownia - Place zabaw 	<ul style="list-style-type: none"> - Zły stan dróg (8) - Zły stan chodników (6) - Zły stan ławek (Grodziecka), chodników, wyrwy w chodnikach - Nieodśnieżane chodniki i drogi - Chaszczce - Zniszczona infrastruktura - Zaniebane budynki (6) - Zdewastowane kamienice - Blokowisko jednorodne - Degradacja budynków mieszkalnych wybudowanych w latach 50-tych - Azbest - Duża liczba mieszkań komunalnych o bardzo niskim standardzie - Pustostany (powierzchnie użytkowe – lokale handlowe) - Niewykorzystanie lokali użytkowych (poprzez powstanie centrów handlowych poza rejonem) - Dużo właścicieli nieruchomości - Brak centralnego ogrzewania (2) - Brak c.o. i c.w. – budynki opalane piecami węglowymi, brak miejsc parkingowych, - Brak miejsc rekreacji (5) - Mało terenów zielonych (4) - Tereny niezagospodarowane (2) - Organizacja przestrzeni - Brak usług - Brak centrum tego obszaru - Brak oferty dla mieszkańców - Źle rozwiązane powiązani funkcji - Brak przestrzeni ogniskującej np. plac przy Biedronce - Biedronka - Obszar koło targu wymagający modernizacji (np. z parkowaniem przy Biedronce) - Targowisko wymagające uporządkowania (7) - Słaba infrastruktura handlowa - Okolice Domu Kultury Odeon - Brak oświetlenia od podwórza (2) - Brak monitoringu - Brak miejsc parkingowych (4) - Z uwagi na dużą liczbę osób starszych tu mieszkających – brak złamanych barier architektonicznych
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Tereny zielone - Ryneček - Filia biblioteki zabezpieczająca potrzeby mieszkańców - Targowisko - Ciąg handlowy(2) - Rozwinięta sieć handlowa - Dobrze rozwinięta sieć handlowa - Szeroka sieć usług - Dostęp do sklepów (targowisko, lokale handlowe) - Ul. Tuwima – pełna zieleni ulica handlowa - Okolice targu – ważne miejsce dla mieszkańców - Targ - Rozwinięte zaplecze handlowe - Małą i średnią przedsiębiorczość - Placówki handlowo – usługowe – dobra dostępność - Duża liczba instytucji miejskich – baza do działań 	<ul style="list-style-type: none"> - Nadużywanie alkoholu - Spożywanie alkoholu - Uzależnienia - Wandalizm - Agresywne grupy młodzieży - Przemieszczające się grupy młodzieży – nietrzeźwi, agresywni - Starzejąca się populacja mieszkańców (5) - Ubóstwo (3) - Bezrobocie - Patologie społeczne - Pauperyzacja społeczeństw - Zakłócanie spokoju
---	--

Podsumowanie mocnych i słabych stron Nowego Miasta:

(Wskazane jako najważniejsze wyróżnione są pogrubioną czcionką)

NOWE MIASTO	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Targ - Szpital i przychodnia - Placówki oświatowe - szkoły i przedszkola - Filia biblioteki - Estetyka budynków (ocieplonych budynków przy ul. 17-go lipca) - Oświetlenie ulic - Lokalizacja ulic 	<ul style="list-style-type: none"> - Zaniedbane targowisko - Budynki do remontu, brak centralnego ogrzewania, brak monitoringu - Zły stan dróg i chodników - Za mało parkingów - Brak zieleni i terenów rekreacyjnych - Niedostateczne oświetlenie wewnątrz dziedzińców - Problemy społeczne: problem ubóstwa

<ul style="list-style-type: none"> - Sieć usług, handel (dużo sklepów) - Dobra komunikacja (autobus tramwaj) - DPS - Plac zabaw - Odeon - Parkingi + chodniki - Siłownia (za muzeum) - Duża liczba mieszkańców - Infrastruktura sportowa (boisko) - Filia Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny 	<p>w starych budynkach, patologie: alkohol, zakłócanie ciszy, dewastacje, starzejący się mieszkańcy</p>
--	---

Uwagi, które pojawiły się w trakcie dyskusji:

- **Ul. 17 Lipca to najważniejsza ulica**, główne skupisko usług w tym obszarze miasta.
- **Centrum** przeniosło się **ze Starego Miasta do Nowego Miasta**. Obecnie wszystko, co jest potrzebne mieszkańcom, znajduje się przy ul. 17 Lipca (m.in. sklepy, szkoła, szpital, ośrodek zdrowia, biblioteka, plac zabaw, itp.).
- Są to usługi, które sprowadzają dużo ludzi. Ulica 17 Lipca stanowi główny ciąg komunikacyjno-handlowy, wszystko jest na miejscu.
- Dominują plusy przestrzenne nad minusami.
- Obszar Nowego Miasta to jedyne miejsce w mieście, gdzie jest zabudowa wysoka, **duża gęstość zaludnienia** - dużo więcej ludzi niż w Kolonii Saturn i Starym Mieście. Stąd dużo większe problemy społeczne. Na tym terenie mieszka także dużo osób starszych, które nie mają za co wyremontować mieszkań.
- Brak miejsc, w których można usiąść i odpocząć (np. ławeczek, a te które istnieją są dziurawe), co jest ważne szczególnie z punktu widzenia osób starszych. Problemem jest niedoświetlenie niektórych ulic, np. ul. Tuwima.
- Obszar Nowego Miasta znajduje się bardzo blisko rynku, jednak strefa przejścia do rynku jest słabo wyróżniona, ponadto, jak zostało wspomniane w poprzednim punkcie, rynek obecnie nie jest miejscem atrakcyjnym do spędzania w nim czasu wolnego.
- Brakuje parkingów, ale na osiedlach Nowego Miasta limit parkingów jest już wyczerpany.

Na czym skupić się w gminnym programie rewitalizacji?

- Przeniesienie funkcji centro twórczych na rynek
- Zapewnienie miejsc do wypoczynku (mała architektura)
- Programy społeczne nastawione na osoby starsze
- konflikt: zieleni vs parkingi

KOLONIA SATURN

Mocne i słabe strony obszaru Kolonii Saturn – indywidualne propozycje uczestników warsztatów⁵:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Obiekt „Elektrownia”(14) - Elektrownia – obiekt na Szlaku Zbytków - Nowy obiekt GSW Elektrownia na Szlaku Zabytków Techniki (wystawy, imprezy, duży potencjał do wykorzystania) - Muzeum Saturn (10) - Termy „Pałac Saturna”(10) - Termy Rzymskie – duży potencjał społeczno - kulturowy - Parki (5) - Park: Jordan, Grabek - Dużo zieleni (3) - Duża powierzchnia obszarów zielonych - Duża ilość parów i terenów zielonych będących zapleczem rekreacyjnym dla osiedli robotniczych - Piękny park i muzeum - Bliski dostęp do parków - Piękne miejsce - Dobro kulturowe - Placówki kultury (muzeum, galeria, biblioteka) - Placówki kultury (muzeum, biblioteka, galeria) - Akademia Sztuki Kulinarnej - Techniki z funkcją kulturalną - Przedsiębiorczość – obecność firm - Aktywna przedsiębiorczość - Kilka niezłych przedsiębiorstw - Przedsiębiorczość - Duży potencjał inwestycyjny - Możliwość zagospodarowania terenu pokopalnianego - Spójność przestrzenna - Brak intensywnej zabudowy - Budynki o ciekawej architekturze - Zabytkowe osiedla przemysłowe 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradacja terenów zielonych (Grabek, Alfred) - Park Grabek – zaniedbany (3) - Ogólny przegląd parków - Rzeka Brynica, np. ścieżki rowerowe - Tereny zielone - Brak miejsc do wypoczynku (w parku) - Brak miejsc rekreacji dla rodzin i dzieci - Niewykorzystane tereny na wypoczynek i rekreację - Ubóstwo - Problemy społeczne - Uzależnienia - Ubogie społeczeństwo i starzejące się - Złomiarze – kradzieże z terenu dawnej kopalni - Kradzieże z włamaniem do pojazdów - Kradzieże złomu z terenu byłej kopalni - Powiązania komunikacyjne - Słaba infrastruktura - Infrastruktura – zły stan dróg, parkingi , słabe rozwiązania komunikacyjne - Infrastruktura bardzo zniszczona (drogi, chodniki) (5) - Zły stan nawierzchni ul. Węglowej - Brak miejsc parkingowych (2) - Naprawa chodników (dojście do Elektrowni od strony Dehnelów - Zaniedbane ulice - Brak centralnego ogrzewania - Stara substancja mieszkaniowa – brak podstawowego uzbrojenia na miarę XXI wieku – c.o., gaz - Brak monitoringu na placach zabaw - Brak monitoringu - Słaba infrastruktura handlowa - Handel – słabe rozwiązania - „znikające” miejsca handlowe

5 Kursywą –indywidualne wskazania uczestników warsztatów zapisane na karteczkach w trakcie trwania warsztatów, w nawiasach liczba wystąpień takich samych zapisów.

<ul style="list-style-type: none"> - Zabytkowy kompleks zabudowań i terenów do wykorzystania - Atrakcyjne zabytki - Zabytki pokopalniane, odnowa na cele kulturalne - Zabytkowe kamienice - Budynki mieszkalne pokopalniane - Zabytkowe kamienice mieszkalne - Ul. 21 Listopada – zabytkowa zabudowa - Zabytki – galeria elektrownia - Obiekty zabytkowe - Zabytki pokopalniane - Szlak zabytków - Ciekawa architektura - Zabytkowe obiekty dawnej kopalni Saturn i osiedla robotniczego „Stara Kolonia Saturn” i „Nowa Kolonia Saturn” - Unikalne dziedzictwo przemysłowe o wysokim potencjale turystycznym i gospodarczym – jeszcze nie do końca wykorzystanym - Osiedla robotnicze (4) - Dobre połączenie do Katowic 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradacja zabudowań mieszkalnych - Zanedbane kamienice - Niewykorzystane budynki KWK „Saturn” - Niezagospodarowane przemysłowe tereny - Słabo zagospodarowane tereny - Stare zabytki (brak środków finansowych na ich odrestaurowanie) - Istnienie obiektów zdewastowanych (szkoła, Budynki na terenie byłej KWK Saturn - Zanedbane budynki wokół Elektrowni, konieczność dokończenia rewitalizacji - Niewykorzystany budynek na Skałce - Niewykorzystane budynki pokopalniane - Zanedbane budynki byłej kopalni Saturn (8) - Obiekty pokopalniane „straszq” - Zły stan techniczny budynków Starej, Nowej Kolonii - Obszar budynków na ul. 21 Listopada (w tym użyteczności publicznej) - Zniszczone osiedla robotnicze pokopalniane - Dewastacje urządzeń publicznych - Bloki w rewitalizacji infrastrukturalnej - Obiekty przy ul. 21-go Listopada wymagające renowacji – w tym Dom Ludowy - - Zabudowa kolonii wymagająca modernizacji - Pozostały teren po KWK Saturn - Dom Ludowy i tyły budynków przy ul. 21-go Listopada w opłakanym stanie - Degradacja dawnego domu ludowego (3) - Brak promocji ciekawych zabytków w regionie - Brak podmiotów gospodarczych o potencjale tworzenia miejsc pracy - - Brak konsekwencji w polityce miasta w stosunku do Saturna - Piękne miejsca jak GSW Elektrownia są mało rozpropagowane - Brak promocji Galerii - Słaby marketing dla pięknej zabytkowej architektury już zrewitalizowanej - Niewykorzystany potencjał GSW Elektrownia
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - - Brak współpracy Term Rzymskich i włączenia ich w życie miasta - Brak znanych osobistości, które promują miejsce - Zaniechana ul. Dehnelów (chodniki, ulica) - Targowisko przy Biedronce - Porządek z psami - miejsce
--	---

Podsumowanie: mocne i słabe strony Kolonii Saturn (Wskazane jako najważniejsze wyróżnione są pogrubioną czcionką)

KOLONIA SATURN	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - GSW Elektrownia - Kopalnia Saturn (potencjał turystyczny i gospodarczy) - Termy Rzymskie/Pałac Saturna (wysoka rozpoznawalność) - Zabytkowa zabudowa (w tym mieszkaniowa) – Stara i Nowa Kolonia - Tereny zielone - parki - Szlak Zabytków Techniki - Tereny inwestycyjne i przedsiębiorczość - Przedsiębiorcy (Anmark, termy) - Korzystny układ przestrzenny – obszar ukształtowany w sposób spójny – zamysł urbanistyczny - Dziedzictwo kultury - Dobra komunikacja - Nie ma intensywnej zabudowy – dobrze się żyje 	<ul style="list-style-type: none"> - Nieodrestaurowane zabytki, zwłaszcza Dom Ludowy - Stan dróg – infrastruktura, komunikacja, parkingi - Budownictwa mieszkaniowe (kiepski dostęp do mediów, centralnego ogrzewania) - Niezagospodarowane tereny - Kiepska promocja – termy, obiekt elektrowni - Ubóstwo, kradzieże - Nie ma gdzie zrobić zakupów, słabo rozwinięty handel - Niska jakość terenów zielonych

Uwagi, które pojawiły się w trakcie dyskusji

- Kolonia Saturn to **wyróżnik miasta**. Posiada **walory urbanistyczne, turystyczne**, potencjał do wykorzystania w celach gospodarczych. Obecnie brakuje jednak polityki ukierunkowanej na ten obszar.
- Kolonia Saturn to obszar posiadający **potencjał turystyczny i kulturalny**, który nie jest wystarczająco wykorzystany. Mieszkańcy Czeladzi wiedzą o tym miejscu, ale ludzie z innych miast – nie. Konieczne są zatem **działania promocyjne**. Muszą pojawić się zaangażowane osoby, inwestycje. Promocja - w sensie ściągnięcie ludzi, którzy to miejsce wykorzystają, nie tylko sama reklama (w postaci billboardów czy ulotek). Tutaj powinno się cały czas coś dziać, różne rzeczy, zajęcia, warsztaty, wydarzenia. W budynku elektrowni

powinno być miejsce przedsięwzięć wszelakich – konferencji, warsztatów itp. A gmina powinna wyciągnąć zyski, profity za udostępnienie obiektu.

- Miasto powinno stwarzać warunki dla ludzi z pomysłem, którzy będą w stanie wykreować miejsce „Elektrowni” oraz całego terenu.
- Konflikt na linii: Termy Rzymskie – otoczenie (mieszkańcy okolicznych bloków). Pałac Saturna poza resztą otoczenia, brak wspólnych działań.

Na co powinna być ukierunkowana rewitalizacja?

- Promocja Kolonii Saturn (aspekt turystyczny i gospodarczy)
- Odnowienie / komercjalizacja terenu pokopalnianego
- Stworzenie spójnej oferty miejsca (wykorzystanie potencjału Elektrowni wraz z zagospodarowaniem / komercjalizacją reszty obiektu)

STARE PIASKI

Mocne i słabe strony obszaru Stare Piaski – indywidualne propozycje uczestników warsztatów⁶:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Zabytkowe zabudowania byłej KWK Czeladź – Zabytkowe zabudowania, układ przestrzenny osady (10) – Obiekty zabytkowe – kościół, osiedle pokopalniane – Zabytkowa dzielnica francuska – Betony – Betony – mogą być wizytówką Piasków – Osiedle robotnicze wpisane do rejestru zabytków – Stara zabudowa, niska bardzo ładna – Piękna architektura i układ urbanistyczny – Budownictwo w obszarze konserwatora zabytków – Budynki przy ul. Francuskiej – ich estetyka, wyjątkowość – Zabytkowe kamienice (ul. 3-go Kwietnia, 	<ul style="list-style-type: none"> – Uboga grupa mieszkańców – Skupiska ludzi o niskim statusie społecznym i zagrożonych patologią – Uzależnienia – Ubóstwo – Problemy społeczne – Pauperyzacja społeczna – Nagromadzenie problemów społecznych – Patologia (2) – Starość, bieda – Brak więzi międzyludzkich – Duża ilość osób z marginesu społecznego – Skupiska ludzi zagrożonych wykluczeniem (ul. Betonowa) – Spożywanie alkoholu – Nadużywanie alkoholu

6 Kursywą – indywidualne wskazania uczestników warsztatów zapisane na karteczkach w trakcie trwania warsztatów, w nawiasach liczba wystąpień takich samych zapisów.

<p>Kościuszki)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kościół - Skwer Piaski - Parki - Dużo zieleni (m.in. Parki Prochownia, stadion) - Ilość terenów zielonych - Zieleń - Obszary zielone (pokopalniane- Graniczna) - Tereny zieleni miejskiej (park Prochownia) Tereny zielone - Park - Dużo zieleni - Park Prochownia - Park Prochownia - Stadion - Place zabaw - Stadion + park ul. Mickiewicza - Stadion - Stadion (ul. Mickiewicza) - Traffic (4) do wykorzystania w przyszłości - Dobra infrastruktura handlowa (2) - Infrastruktura handlowa - Obiekty sportowe - Obiekty sportowe i rekreacyjne - Dobra komunikacja miejska (5) - Dobry dojazd do Sosnowca i Katowic - Dobre połączenie –z Sosnowcem, Będzinem - Sąsiedztwo dużych miast - Przejrzysty układ komunikacyjny - Młodzi mieszkańcy - Społeczność lokalna – zgrana i spójna - Infrastruktura handlowa - Sieć handlowa - Przedszkole, żłobek, szkoły - Szkoła - Mickiewicza - Ul. Warszawska, Krzywa, Zwycięstwa, Francuska, Sikorskiego, Nowopogońska - Dużo niezagospodarowanego terenu, który można będzie zaadoptować - Gospodarka Piasków nie jest taka zła – powstały nowe miejsca pracy - Spokojna okolica - „Ostoja” - Budynek MOPS – świetlica, Klub Seniora - Budynek MOPS (wspieranie rodziny – świetlica, Klub Seniora, pracownie Orange) 	<ul style="list-style-type: none"> - Przemieszczające się grupy młodzieży – nietrzeźwi, agresywni - Ubóstwo i patologia wśród starej zabudowy - Zdewastowane, zaniedbane budynki (11) - Brak nadzoru konserwatora zabytków nad obiektami architektonicznymi - Konieczność rewitalizacji budynków - Wyposażenie starych zabytkowych budynków - Stara zaniedbana substancja mieszkaniowa - Sytuacja mieszkaniowa - Zły stan techniczny budynków osiedli robotniczych - Zniszczona stara substancja mieszkaniowa – zabytkowa - Dewastacja i zaniedbanie zabudowy - Degradacja budynków mieszkalnych byłej KWK - Dewastacja obiektów publicznych - Zniszczone budynki, problemy społeczne ich mieszkańców - Zaniedbana tkanka mieszkaniowa - Starzejąca się substancja domków fińskich - Budynki kolonii do remontu - Zniszczone kolonie robotnicze - Kamienice pokopalniane - Ograniczenia architektoniczne - - Brak możliwości nowoczesnej zabudowy - Brak możliwości podjęcia działań inwestycyjnych w zakresie budownictwa mieszkaniowego - Przestarzała infrastruktura - Braki infrastruktury - Brak kanalizacji lub jej zły stan techniczny (11) - drogi, chodniki (4) - Media (braki) - - Zagospodarowanie terenów - Nie zagospodarowany teren przy ul. Betonowej - Niezagospodarowany park i tereny wokół niego - Zaniedbane przestrzenie spowodowane rozdrobnieniem prywatnej własności w zabudowie wielorodzinnej - Brak ciepła z dala czynnego w budynkach osiedli robotniczych - Mały dostęp do przychodni lekarskich, zły stan dróg (Nowopogońska) - Brak monitoringu
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Park/skwer - Park Prochownia - rewitalizacja Zaniedbany park - Zaniedbany Park Prochownia - Zaniedbane tereny zielone - Brak placów zabaw - Brak miejsc rekreacyjnych dla dzieci i rodzin - Brak miejsc rekreacyjnych - Zarośnięte chaszczami tereny - Gruzowiska, z którymi nic się nie robi - Niszczenie małej architektury - Budynek po skateparku - Brak domu kultury(6) - Brak centrum - Niewykorzystanie obiektów pod kulturę (Traffic) - Brak zagospodarowania terenu między budynkami – w ogóle nic tam nie ma – w związku z tym brak przestrzeni dla mikrospołeczności i brak terenów zielonych - Chyba brak pomysłów na tę dzielnicę - Problemy związane z azbestem - „sypialnia” dużych miast - Zanieczyszczenie terenu - Brak miejsc do wyprowadzania psów
--	---

Podsumowanie: mocne i słabe strony Starych Piasków (Wskazane jako najważniejsze wyróżnione są pogrubioną czcionką)

STARE PIASKI	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Obiekty zabytkowe, ciekawa architektura Tereny zielone, obiekty rekreacyjne Dobra lokalizacja Dobra komunikacja - sąsiedztwo Katowic i Sosnowca, dobre połączenia, dużo autobusów Dobra infrastruktura handlowa Atrakcyjna niska zabudowa Traffic jako potencjalnie miejsce rewitalizacji społecznej Bliskość mieszkańców do instytucji pomocy społecznej, szkoły i przedszkola Młodzi mieszkańcy dominują grupą w obszarze Kościół i festyn rodzinny</p>	<p>Zaniedbane budynki zabytkowe Brak miejsca kultury i rekreacji, miejsca spotkań Zły stan dróg Zły stan infrastruktury, brak kanalizacji Brak terenów pod rozbudowę Skupisko ludzi zagrożonych wykluczeniem (alkohol, agresywna młodzież) Ubóstwo Starzejące się społeczeństwo Azbest na budynkach Zaniedbany teren Niszczące budynki Niewykorzystany potencjał Traffica – budynek jest zaniedbany, niewykorzystany Sypialnia dużego miasta – wydźwięk negatywny tego określenia – ludzie tylko tu</p>

	<p>śpią, nic ich nie zatrzymuje, nie mają tu co robić Niezagospodarowane tereny przy ul. Betonowej (tereny pokopalniane)</p>
--	--

Uwagi, które pojawiły się w trakcie dyskusji:

- Piaski powstały jako dzielnica przemysłowa. Sprowadzili się tu „obcy” ludzie, którzy przyjechali do pracy i nie zintegrowali się z rodowitymi mieszkańcami. Do tej pory istnieje brak integracji społecznej mieszkańców dzielnicy Piaski i często mieszkańcy tej dzielnicy na pytanie, gdzie mieszkają mówią, że na Piaskach, a nie w Czeladzi. To jest szansa i wyzwanie: **zintegrować mieszkańców dzielnicy Piaski z miastem.**
- Brak integracji z miastem rodzi też inne problemy, np. brak poszanowania domów, mieszkań, w których mieszkają, ponieważ ludzie nie utożsamiają się w tym miejscu.
- Piaski to także dwie skrajności: „Piaski bogate” (nowe) i „Piaski biedne” (stare). Mieszkańcy Nowych Piasków to część bogatych mieszkańców miasta, np. os. Dziekana – osoby te są bardzo mobilne i chętniej wyjeżdżają do okolicznych miast (np. Katowic) w celach kulturalnych, czy rekreacyjnych.
- Powszechne staje się zjawisko atomizacji społecznej: ludzie mają pracę, dom, nie chcą się integrować, angażować. Nie jest łatwo włączyć ich w jakąś aktywność, działanie.
- Na Starych Piaskach ważne jest stopniowe odbudowanie infrastruktury technicznej, ale także podjęcie działań „miękkich”, integrujących mieszkańców, np. festyny, imprezy, święto ulicy. Istotne jest także, aby mieszkańcy sami angażowali się w te projekty, sami je tworzyli, co także pozwoli na ich integrację oraz budowanie świadomości społecznej. Przekazanie inicjatywy mieszkańcom.
- Pomiędzy budynkami brakuje przestrzeni dla ludzi. Np. na ul. Kościuszki: stawia się budynki, ale trzeba pomiędzy nimi stworzyć coś dla ludzi. Przestrzeń wspólną którą się tworzy to nie tylko budynki: ale chodniki, ławki itd.

Na co powinna być ukierunkowana rewitalizacja?

- Program społeczny i kulturalny dla mieszkańców,
- Integracja mieszkańców Starych Piasków z resztą miasta,
- Budowanie świadomości lokalnej,
- Stworzenie przestrzeni dla ludzi pomiędzy budynkami do wypoczynku, integracji, rekreacji.